യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 6
(നിർവാണ+പ്രകരണം പൂർവാർധം)/സർഗം 111

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഏത+ത്തേ സർവ-മാ+ഖ്യാതം ശിഖി+ധ്വജ-കഥാ-നകമ് .
അനേന ഗ+ച്ഛ+ന്മാർഗേണ ന കദാചന ഖി+ദ്യസേ .. 1

ഏതാംൻ ദൃഷ്ടിമ-വ+ഷ്ട+ഭ്യ രാഗ+ദ്വേഷ-വിനാശി-നീമ് .
നിത്യംൻ നീരാ-ഗയാ ബു+ദ്ധ്യാ തിഷ്ഠാ-വ+ഷ്ടബ്ധ-തത്പദഃ .. 2

യഥാ ശിഖി+ധ്വജോ രാ+ജ്യംങ്ങ് കൃതവാ-നേവ-മീദൃശമ് .
രാമ+വ്യവ-ഹര+ന്നാ+ജ്യേ ഭോഗ-മോ+ക്ഷ-മയോ ഭവ .. 3

ശിഖി+ധ്വജ+ക്രമേ-ണൈവ യഥാ ബോ-ധ-മ-വാപ്ത-വാൻ .
കചോ ബൃഹസ്-പതേഃഫ് പുത്രസ്/തഥാ ബു+ധ്യ+സ്വ രാഘവ .. 4

ശ്രീരാമ ഉവാച .
ബൃഹസ്-പതേർ-ഭഗവതഃഫ് പു+ത്രോ്ഽസൗ ഭഗവാൻ-കചഃ .
യഥാ+ പ്രബു+ദ്ധോ ഭഗവൻ/സമാ-സേന തഥാ വദ .. 5

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ശ്രൃണു രാജൻ-കഥാം ശ്രീമാഞ്/ഛിഖി+ധ്വജ-വദേ-വ സഃ .
പ്രബോധം പരമംയ് യാതോ ദേവ-ദേശി-കജഃഖ് കചഃ .. 6

ബാല-ഭാവാത്-സമു+ത്തീർണഃസ് സംസാരോ+ത്തരണോ+ന്മുഖഃ .
കചഃഫ് പദ-പദാർ/ഥ+ജ്ഞോ ബൃഹസ്പതി/മഭാ-ഷത .. 7

കച ഉവാച .
ഭഗവൻഥ്.സർവ-ധർമ+ജ്ഞ കഥം സംസൃതി-പ+ഞ്ജരാത് .
അസ്മാ+ന്നിർഗ+മ്യതേ+ ബ്രൂഹി ജന്തുനാ ജീവ-ത+ന്തുനാ .. 8

ബൃഹസ്-പതി-രുവാച .
അനർഥ/മകരാ-ഗാരാ-ദസ്മാത് സംസാര-സാഗരാത് .
ഉ+ത്ഥീയതേ നിരു+ദ്വേഗം/ സർവ+ത്യാഗേന പു+ത്രക .. 9

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഇ+ത്യാകർണ്യ കചോ വാ+ക്യം/ പിതുഃഫ് പരമ-പാവനമ് .
സർവ-മേവ പരി+ത്യ+ജ്യ ജഗാ-മൈകാ+ന്ത/കാനനമ് .. 10

ബൃഹസ്/പതേസ്/തദ്/ഗമനംൻ നോദ്-വേഗായ ബഭൂവ ഹ .
സംയ് യോഗേ-ച വിയോഗേ-ച മഹാ+ന്തോ ഹി മഹാ-ശയാഃ .. 11

അഥ വർഷേഷു ജാതേഷു+ ത്രിഷു പ+ഞ്ചസു സോ്ഽനഘ .
പുനഃഫ് പ്രാപ മഹാ-ര+ണ്യേ കസ്മിംശ്ചിത്/പിതരംങ്ങ് കചഃ .. 12

പരി-പൂ+ജ്യാഭി-വാ+ദ്യൈനം സമാ-ലിങ്ഗിത-പുത്രകമ് .
അപൃ+ച്ഛദ്-വാക്പതിം ഭൂയഃസ് സ കചഃഖ് കാ+ന്തയാ ഗിരാ .. 13

കച ഉവാച .
അ+ദ്യേദ-മഷ്ടമം വർഷം സർവ+ത്യാഗഃഖ് കൃതോ മയാ .
തഥാപി താത വി+ശ്രാന്തിം നാധി-ഗ+ച്ഛാ+മ്യനി+ന്ദി-താമ് ..14

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ഏവമാർത-വചസ്/തസ്മിൻ/കചേ വദതി കാനനേ .
സർവ-മേവ+ ത്യജേ+ത്യു+ക്ത്വാ വാക്പതിർ/ദിവ-മു+ദ്യയൗ .. 15

ഗതേ തസ്മിൻ-കചോ ദേഹാദ്-വൽകലാ+(ദി-അ)+പ്യഥാ+ത്യജത് .
ഗതേ+(ന്ദ്-വ)+ഭ്രാർക/താരേണ ശരദ്-വ്യോമ്നാ സമോ ഽഭവത് .. 16

പുനർ-വർഷ+ത്രയേ-ണൈഷ കസ്മിം+ശ്ചിത്/കാനനാ+ന്തരേ .
ത+ത്യാ/ജാമ്ബുദ-വർഷാദി ശരദീവ നഭസ്/തലമ് .. 17

ഉപാ-സൈകോ ദിഗ+ന്തേഷു ശാ+ന്ത-ശൂ+ന്യ-വപുഃശ് ശ്വസൻ .
ദൂയമാന-മനാഃഫ് പ്രാപ തമേവ പിതരംങ്ങ് ഗുരുമ് .. 18

കൃത-പൂജാ+ക്രമോ ഭ+ക്ത്യാ സമാ-ലിങ്ഗിത-പു+ത്രകമ് .
അപൃ+ച്ഛ+ത്സ കചോ ഭൂയഃഖ് ഖേദ-ഗദ്-ഗദയാ ഗിരാ .. 19

കച ഉവാച .
താത സർവം പരി+ത്യ+ക്തംങ്ങ് ക+ന്ഥാംവ് വേണു-ലതാ+ദ്യപി .
തഥാപി നാ+സ്തി വി+ശ്രാന്തിഃസ് സ്വപദേ കിംങ്ങ് കരോ+മ്യഹമ് ..20

ബൃഹസ്പതിരുവാച .
ചി+ത്തം സർവ-മിതി+ പ്രാഹുസ്/ത+ത്ത്യ+ക്ത്വാ പു+ത്ര രാജസേ .
ചി+ത്ത+ത്യാഗം വിദുഃസ് സർവ+ത്യാഗം സർവ-വിദോ ജനാഃ .. 21

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഇ+ത്യു+ക്ത്വാ വാക്പതിഃഫ് പു+ത്രം പു+പ്ലുവേ തരസാ നഭഃ .
അ+ന്വിയേഷ കച+ശ്ചി+ത്തം പരി+ത്യ+ക്തു/മഖി+ന്ന-ധീഃ .. 22

ചി+ന്ത-യ+ന്ന+പ്യസൗ ചിത്തംൻ ന യദാ വേദ കാനനേ .
തദാ സംചി+ന്തയാ-മാസ ധിയൈവ പിതരംയ് യയൗ .. 23

പദാർഥ-വൃ+ന്ദംൻ ദേഹാദി ന ചിത്ത-മിതി ക+ഥ്യതേ .
തദേ-തത്-കിംങ്ങ് kvavaa(ക്വ-വാ)+ വ്യർഥംൻ നിരാ-ഗസ്കം ത്യജാ+മ്യഹമ് .. 24

പിതുഃസ് സകാശംങ്ങ് ഗ+ച്ഛാമി+ ജ്ഞാതുംഞ്ച് ചിത്തം മഹാ-രിപുമ് .
ജ്ഞാ+ത്വാ തത്-സംൻത്യജാ+മ്യാശു തതസ്/തിഷ്ഠാമി വി+ജ്വരഃ ..25

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .
ഇതി സംഞ് ചി+ന്ത്യ-സ കച/ ഉ+ജ്ജഗാമ+ ത്രിവിഷ്/ടപമ് .
വാക്പതിം പ്രാ+പ്യ സ+സ്നേഹംവ് വവന്ദേ+ പ്രണ-നാമ ച .. 26

അപൃ+ച്ഛച്-ചൈഹെന-മേകാ+ന്തേ കിംഞ് ചി+ത്തം ഭഗവൻ-വദ .
സ്വരൂപം ബ്രൂഹി ചി+ത്ത+സ്യ യേന തത്-സംൻ ത്യജാ+മ്യഹമ് .. 27

ബൃഹസ്പതി-രുവാച .
ചി+ത്തം നിജ-മഹംങ് കാരംവ് വിദു+ശ്ചി+ത്ത-വിദോ ജനാഃ .
അന്ത+ര്യോ/ിയ/മഹംഭാവോ ജ+ന്തോസ്/ത+ച്ചി+ത്ത/മു+ച്യതേ .. 28

കച ഉവാച .
ത്രയസ്ത്രിംശൻ-മഹാകോടി+പ്രമാണ+സ്യ മഹാ-മതേ .
ഗുരോ ഗീർവാണ-വൃ+ന്ദ+സ്യ കഥ-മേതദ്-വദേതി മേ .. 29

മന്യ്യേ/+സ്യ ദുഷ്കരസ്/ത്യാഗോ/ ന-സി+ദ്ധി-മുപ-ഗ+ച്ഛതി .
കഥമേഷ കില+ ത്യ+ക്തും ശ+ക്യതേ യോഗിനാം വര .. 30

ബൃഹസ്പതിരുവാച .
അപി പുഷ്പാ-വ-ദ-ല-നാ/ദപി ലോചന-മീ-ല-നാത് .
സുകരോ/ിഹംഖ്-കൃതേസ്+ത്യാഗോ/ ന+ ക്ലേശോ/+ത്ര മനാഗപി .. 31

യഥൈത/ദേവംൻ തനയ തഥാ ശൃണു വദാമി തേ .
അ+ജ്ഞാന-മാ+ത്ര-സംസിദ്ധംവ് വസ്തു+ ജ്ഞാനേന നശ്യതി .. 32

വസ്തുതോ നാസ്+ത്യഹംങ്കാരഃഫ് പുത്ര മി+ഥ്യാ+ഭ്രമോ യഥാ .
അസൻ-സ+ന്നിവ സംപ+ന്നോ ബാല-വേതാല-വത്സ്ഥിതഃ .. 33

യഥാ ര+ജ്ജ്വാം ഭുജംങ്-ഗത്വം മരാ-വമ്ബു-മതി+ര്യഥാ .
മി+ഥ്യാവ-ഭാസഃസ് സ്ഫുരതി തഥാ മി+ഥ്യാ+പ്യഹംങ് കൃതിഃ ..34

അസദേവ യഥാ+ ദ്വിത്വം മോഹാ-ദി+ന്ദൗ വിലോ+ക്യതേ .
തഥാ സ്ഫുര+ത്യഹംങ് കാരോ ന സ+ത്യോ വാ+പ്യസ+ന്ന ച .. 35

ഏക-മാ+ദ്യന്ത-രഹിതംഞ് ചി+ന്മാത്ര-മമലാ+ന്തരമ് .
ഖാദ+പ്യതിത-രാമ+ച്ഛംവ് വി+ദ്യതേ സർവ-വേദനമ് .. 36

സർവത്ര സർവദാ സർവ+പ്രകാശം സർവ-ജന്തുഷു .
തദേ-വൈകംങ് കച+ത്യമ്ബു വിലോലാ+(സു-അ)+ബ്ധി-വീചിഷു .. 37

അ+ത്ര കോ/ിയ-മഹം-ഭാവഃഖ് കുതോ വാ കഥ-മു+ത്ഥിതഃ .
ക്വാപ്സു ജാതോ രജോ-രാശിഃഖ് ക്വാനലാ-ദു+ത്ഥിതംഞ് ജലമ് ..38

അയം സോ/ിഹ-മിതി+ വ്യർഥം പ്രത്യയംൻ ത്യജ പുത്രക .
തു+ച്ഛം പരിമിതാ-കാരംൻ ദി+ക്കാല-വിവശീ-കൃതമ് .. 39

ദിക്കാലാ+ദ്യനവ+ച്ഛിന്നം സ്വ+ച്ഛംൻ നി+ത്യോദിതംൻ തതമ് .
സർവാർഥ-മയമേ-കാർഥ/ചി+ന്മാത്ര-മമലം ഭവാൻ .. 40

ഫല-കുസുമ-ദലാനാം/ സർവദിക്-സം+സ്ഥി-താനാം
രസ ഇവ ജഗതാംൻ ത്വം സംസ്ഥിതഃസ് സർവ-ദൈവ .
വിമല-തര-ചിദാ+ത്മാ നി+ത്യ-മേവാ+സ്യന+ന്തഃ
ക ഇവ കച തവാഹംൻ നി+ശ്ചയോ ഭാവ-മൂർതേഃ .. 41

ഇത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാത്മീകീയേ മോക്ഷോ-പായേഷു
നിർവാണ+പ്രകരണേ പൂർവാർധേ കചോപാ+ഖ്യാനേ കച+പ്രബോധോ
നാമൈകാ-
ദശോത്തര-ശത-തമഃസ് സർഗഃ .. 111 ..
ഓം
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
10.12.2023